

ÖVERVAKNINGSKOMMITTÉN FÖR FINLANDS CAP-PLAN 2023–2027 FÖRSTA MÖTET

Tid 31.1.2023 kl. 10-16
Plats Kongresscentret Paasitorni, Helsingfors

Närvarande:

Minna-Mari Kaila/jord- och skogsbruksministeriet, ordförande

Taina Vesanto/jord- och skogsbruksministeriet, vice ordförande

Jyri Inha/finansministeriet

Minna Uusimäki/jord- och skogsbruksministeriet (med fullmakt)

Martti Patjas/jord- och skogsbruksministeriet

Pekka Sandholm/jord- och skogsbruksministeriet

Tiina Malm/jord- och skogsbruksministeriet

Juha Palonen/jord- och skogsbruksministeriet

Sanna Sihvola/jord- och skogsbruksministeriet

Hanna-Mari Kuhmonen/arbets- och näringsministeriet

Johanna Helkimo/miljöministeriet

Hannele Sankari/Livsmedelsverket

Raisa Ikonen/Livsmedelsverket

Timo Lehtiniemi/Norra Östbottens NTM-central

Petri Knaapinen/Nylands NTM-central

Timo Tanskanen/Norra Karens NTM-central

Marja Karvonen/Satakunta NTM-central

Pertti Iivanainen/Norra Karens YTA-område

Pentti Mäkinen/Södra Savolax förbund

Taina Väre/Finlands Kommunförbund

Sölve Högman/Ålands landskapsregering

Johan Åberg/Jord och skogsbruksproducenternas centralförbund MTK rf

Mats Nylund/Svenska lantbruksproducenternas centralförbund SLC r.f.

Susann Rännäri/Förbundet för Ekologisk Odling

Henrik Wikström/Företagarna i Finland

Jari Huovinen/Finlands Näringsliv EK

Meira-Pia Lohiluoma/Östbottens Svenska Lantbrukssällskap

Heli Walls/Finlands Byar rf

Tomi Alakoski/Finlands 4H-förbund
Eeva-Liisa Korpela/WWF Finland

Leena Anttila/jord- och skogsbruksministeriet

Mika Survonon/jord- och skogsbruksministeriet

Virva Terho/jord- och skogsbruksministeriet

Frånvarande: Arja-Leena Kirvesniemi/jord- och skogsbruksministeriet; Marja Husu/Livsmedelsverket; Ulla Hyvönen/Tjänstemannacentralorganisationen STTK rf; Kati White/Finlands Djurskyddsförbund SEY

Ständiga sakkunniga: Taru Haapaniemi/EU-kommissionen, DG AGRI; Christina von Koskull/EU-kommissionen, DG AGRI

Övriga sakkunniga: Eeva Loikkanen/jord- och skogsbruksministeriet; Eero Pehkonen/jord- och skogsbruksministeriet

1. Mötets öppnande

Ordförande Minna-Mari Kaila öppnade mötet och välkomnade deltagarna till det första officiella mötet för övervakningskommittén för Finlands CAP-plan 2023–2027. Statsrådet tillsatte den 19 januari 2023 en övervakningskommitté för Finlands CAP-plan. Mandattiden fortgår fram till det att den sista resultatrapporten godkänns sommaren 2030. Efter övervakningskommitténs senaste möte har i enlighet med riksdagens betänkande Förbundet för Ekologisk Odling ombetts utse en företrädare till kommittén.

Övervakningskommittén är det högsta beslutande organet i frågor som gäller CAP-planen och den utför ett viktigt arbete för utvecklingen av jordbruket och landsbygden i Finland. Ordföranden beskrev det kommande arbetsfältet och omvärldsbetingelserna som utmanande. Det finns åtskilliga skäl till oro: lönsamhetskrisen påverkar också lantbruksföretagarnas levnadsstandard, klimatförändringen och de föränderliga väderförhållandena medför svårigheter och inflationen har fört med sig förändringar i konsumtionsefterfrågan. Kommissionen bedömer visserligen de strategiska prioriteringarna i CAP och undersöker möjligheterna att lindra effekterna av inflationen, men de mål och krav som uppställs i planen uppnås inte automatiskt, utan kräver åtgärder. I det sammanhanget har övervakningskommittén sin särskilda och viktiga roll.

Genomförandet av CAP-planen har redan inletts. Största delen av de nationella lagarna och förordningarna utfärdades den 29 december 2022 och under vårvintern och våren öppnas ansökningarna stegvis. Också utbildningar har redan ordnats och fler kurser blir aktuella allt eftersom saker och ting klarnar. Leadergrupperna för den nya finansieringsperioden utsågs den 26 januari 2023.

Ordföranden påminde också om tidsplanen för ändringar, som det är bra att beakta i den nationella beredningen. Kommande ändringar i CAP-planen måste planeras i god tid för att ändringsförslagen ska kunna godkännas av övervakningskommittén och vidare av kommissionen, så att ändringarna träder i kraft vid ingången av det år som följer efter kommissionens beslut. I processuellt avseende berör frågan också insatser inom landsbygdsfonden, även om ändringar som gäller landsbygdsfonden redan från och med den dag de har lämnats är stödberättigande på medlemslandets egen risk.

2. Organisering av mötet

Konstaterande av närvarande. 32 medlemmar eller ersättare var närvarande.

3. Godkännande av föredragningslistan som arbetsordning för mötet

Föredragningslistan antogs som arbetsordning för mötet.

4. Tillsättandet av övervakningskommittén samt arbetsordning för kommittén

Virva Terho konstaterade att statsrådet tillsatte en övervakningskommitté för Finlands CAP-plan 2023–2027 den 19 januari 2023. Till den arbetsordning som behandlades vid övervakningskommitténs föregående möte fogades den skrivning om samordning med ärendena i Ålands regionala

kommitté som kommissionen förutsatte. Den föreslagna skrivningen fogas till 4 § i arbetsordningen och lyder som följer: *Landskapet Åland har en i artikel 124.5 i förordningen om strategiska planer avsedd regional övervakningskommitté för insatser och innehåll inom ramen för landsbygdsfonden. Den åländska kommitténs beslut ingår som en egen del i det beslutsförslag som läggs fram av övervakningskommittén för Finlands CAP-plan 2023–2027. Övervakningskommittén för Finlands CAP-plan 2023–2027 kan inte ingripa i ärenden som lämnats in av landskapet Ålands övervakningskommitté.*

BESLUT: Övervakningskommitténs arbetsordning, kompletterad med en anteckning om samordning med de ärenden som behandlas vid Ålands regionala övervakningskommitté, godkändes enhälligt.

5. Urvalskriterier för insatser

Sanna Sihvola presenterade ett utkast till urvalskriterier för insatser. Enligt artikel 79 i förordningen om strategiska CAP-planer (2021/2115) ska övervakningskommittén höras vid utarbetandet av urvalskriterierna. Syftet med urvalskriterierna är inte bara att uppnå målen i CAP-planen utan också att säkerställa likabehandling av dem som ansöker om stöd, att förbättra användningen av medel och att fördela stödet i enlighet med målen för insatserna. Vid beredningen av urvalskriterierna har man beaktat den diskussion som fördes vid övervakningskommitténs informella möte den 3 november 2022 och de kommentarer om utkastet som inkommit efter det.

För att en stödansökan ska gå vidare till urvalsfasen förutsätts att de villkor för stödberättigande som gäller sökanden och ansökan uppfylls. Stöd villkoren baserar sig på Finlands CAP-plan och den nationella lagstiftningen. Vid beredningen av stöd villkoren utnyttjades Naturresursinstitutets utvärdering av hur stöd villkoren och urvalskriterierna för programperioden 2014–2020 fungerade.

Ett utkast till urvalskriterier för de olika insatserna finns som bilaga bland möteshandlingarna. Det föreslogs att möteshandlingarna kompletteras med tilläggs kriterier för riksomfattande projekt. Dessa kriterier presenterades vid mötet.

Diskussion:

- Sammantaget ansågs frågan vara mycket viktig. Kriterierna ansågs också ha utvecklats i en klart bättre riktning. Kriterierna har nu förklarats på ett mångsidigare sätt och det ansågs också bra att skalan utvidgats till fyra steg.
- När det gäller rådgivningen uttrycktes farhågor för att det uppstår regional ojämlikhet. Det ansågs att det inte nödvändigtvis är möjligt att få understödd rådgivning i alla regioner om man inte kan rekrytera tillräckligt erfarna rådgivare.
- Allmänt taget bör miljö- och klimatfrågor ägnas särskild uppmärksamhet. Till exempel i fråga om investeringar bör målet vara att projektet inte skadar miljön. Miljöaspekten bör ingå i bedömningen av alla projekt och miljö kriteriet bör vara förknippat med ett minimipoängtal. När det gäller miljöfrågor hänvisas det ofta också till riksomfattande strategier. De bör listas och styra valet.

- När det gäller klimat- och miljösamarbetsprojekt ansågs det att målen för hållbar utveckling bör ha större vikt. Det frågades också hur man definierar hållbarheten för livsmedel. Närproducerad mat anses inte alltid vara det bästa alternativet, om alla miljökonsekvenser beaktas. Det ansågs också viktigt att satsa på vegetarisk kost och på att utveckla den inhemska marknaden för växtprotein. När det gäller animaliska produkter bör man satsa på att stödja betesgång samt produktion och marknadsföring av naturbeteskött. Dessutom påpekades det att en ändring av produktionsmetoden i en mer hållbar riktning bör genomföras så att gårdarnas insatser för biologisk mångfald beaktas.
- När det gäller EIP-projekt ansågs det att man vid bedömningen bör lägga vikt vid att projektet är internationellt eller åtminstone har kopplingar till internationella nätverk.
- När det gäller investeringar i jordbruket ansåg man att det är viktigt att beakta olika miljöaspekter samtidigt. Om man exempelvis lägger alltför stor vikt vid att öka kolsänkorna och därigenom vid beskogning finns det en risk för att öppna livsmiljöer som är viktiga för ängsarterna går förlorade.
- När det gäller finansiering av landsbygdsföretag ansågs det att man vid bedömningen bör beakta insatsens övergripande mål (varför företagsfinansiering över huvud taget bör beviljas).
- När det gäller icke-produktiva investeringar ansågs det viktigt att säkerställa att våtmarksstöden utnyttjas fullt ut. Det frågades också hur närings-, trafik- och miljöcentralerna tillsammans med jordbruksrådgivningen säkerställer att det årliga resultatmålet nås. Dessutom ansågs det i fråga om förvaltningsplaner och utredningsplaner för vattenförvaltningsområden att identifieringen av att en insats behövs i ett objekt försätter områdena i en ojämlig ställning, eftersom detaljerade förslag till placering av objekten saknas i förvaltningsplanerna och det inte har utarbetats utredningsplaner för alla områden. Vidare framfördes det anmärkningar om och föreslogs preciseringar i poängklassificeringen och grunderna i fråga om ansökningar vars huvudsakliga syfte är vattenskydd inom jordbruket. Det föreslogs att till exempel genomförandet av ekologiska lösningar ska ges högsta poäng.
- Enligt JSM:s företrädare har miljömålen byggts upp inom varje insats. Det bidrar till genomförandet av de allmänna målen för CAP-planen. De olika strategierna bildar en helhet och man har inte velat lista dem separat. När det gäller rådgivningen konstaterades det att goda rådgivare är ett nationellt intresse, att minst ett års erfarenhet är ett minimikrav som det inte finns anledning att frånga. Projekt som får noll poäng finansieras inte. Det betyder att exempelvis projekt som är skadliga för den biologiska mångfalden inte beviljas stöd. När det gäller EIP-projekt skulle ett krav på att projekten är internationella vara krävande, och i stället söks den internationella dimensionen genom kriterierna 2 och 3. På det hela taget antas det att det kommer att uppstå en stark efterfrågan på finansiering. Ett bra projekt måste därför få bra poäng. Vid beredningen av urvalskriterierna har man strävat efter enhetlighet, men å andra sidan vill man att närings-, trafik- och miljöcentralerna vid behov också ska ha en viss flexibilitet. I vilket fall som helst kan urvalskriterierna kompletteras senare; i nuläget bör kriteriefrågan avancera så snabbt som möjligt.

BESLUT: Urvalskriterierna för insatser godkändes efter omröstning, inklusive det tillägg om tilläggs-kriterier för riksomfattande projekt som lades fram vid mötet. Företrädarna för miljöministeriet, WWF Finland och Förbundet för Ekologisk Odling röstade emot förslaget. Enligt dem som röstade emot ett godkännande bör det finnas ett minimipoängkrav för miljöaspekterna.

6. Dispositionsplan för det tekniska biståndet 2023–2027

Leena Anttila presenterade dispositionsplanen för det tekniska biståndet för 2023–2027. Dispositionsplanen gäller Fastlandsfinland, men i det tekniska biståndet i CAP-planen ingår också Ålands andel. Efter övervakningskommitténs informella möte den 3 november 2022 har det i dispositionsplanen mer detaljerat definierats vad det tekniska biståndet ska användas till. Dessutom har det tillgängliga tekniska biståndet delats upp på två delar. Bevilningsfullmakterna för den första delen fördelas mellan användarna våren 2023 och bevilningsfullmakterna för den andra i början av 2027. Det tekniska biståndet utgör cirka 2,5 % av landsbygdsfondens bidrag till CAP-planen. Det totala tillgängliga tekniska biståndet är därför indikativt.

Diskussion:

- Under diskussionen frågades det varför den andra delen av det tekniska biståndet beviljas först 2027. Då närmar sig finansieringsperioden redan sitt slut. *Den första delen uppgår till nästan 80 % av det totala indikativa beloppet för tekniskt bistånd. I den andra delen ändras fördelningen, om det behövs. Den första delen är tillräckligt stor för att garantera tekniskt stöd för alla organisationer åtminstone fram till 2027. Dessutom kommer det tekniska biståndet inom ramen för programmet för landsbygdsutveckling att finnas tillgängligt fram till 2025.*

BESLUT: Övervakningskommittén godkände enhälligt dispositionsplanen för det tekniska biståndet.

7. Tekniska korrigeringar av Finlands CAP-plan

Tiina Malm och Juha Palonen presenterade ett förslag till tekniska korrigeringar av CAP-planen. Korrigeringarna omfattar de GAEC-undantag som kommissionens genomförandeförordning (EU) 2022/1317 möjliggör samt egentliga tekniska korrigeringar. Ändringarna/korrigeringarna ingår inte i kvoten på en (1) ändring per år.

I fråga om undantag från GAEC-normerna ger kommissionen medlemsstaterna möjlighet till två undantag. Syftet med undantagen är att öka livsmedelsproduktionen, och ändringarna kan tas med i CAP-planerna så snart det är möjligt. Finland utnyttjar båda undantagen och de har redan införts i de nationella förordningarna. Enligt undantaget från GAEC 7 kan växelbruk införas först 2024 och enligt undantaget från GAEC 8 får det på mark i träda produceras livsmedel och foder under 2023.

Tekniska korrigeringar kan vara redaktionella eller rent textmässiga korrigeringar som inte påverkar genomförandet av politiken. De tekniska korrigeringar som Finland föreslår gäller uppdatering

av vissa indikatorer samt korrigerings av skrivfel i samband med vissa definitioner och insatser samt andra tekniska korrigerings.

Samtidigt påtalades också tidsplanerna för ändring av CAP-planen och de nationella arrangemang som dessa kräver. Alla förslag till ändring av CAP-planen ska behandlas i övervakningskommittén. De egentliga ändringarna är beslutsärenden. Ändringar som gäller direkta stöd träder i kraft den 1 januari året efter kommissionens beslut. När det gäller insatser för landsbygdsutveckling träder ändringarna i kraft efter kommissionens beslut och berättigar till stöd på medlemsstatens egen risk från och med den dag då ändringsförslaget lämnas in. Övervakningskommitténs möten ska i fortsättningen organiseras så att förslagen till ändringar kan lämnas in till kommissionen för godkännande i tillräckligt god tid och så att beslut kan fattas före årsskiftet. Kommissionen har tre månader på sig att behandla ändringarna.

Diskussion:

- När det gäller ändringar i CAP-planen och ändringstidtabeller önskades konkreta uppgifter om processen och i synnerhet om kontaktpersonerna för vårens kurser.
- CAP-planen sågs som ett stort komplex där allt påverkar allt och där små detaljer kan ha en överraskande stor betydelse.

Mötet konstaterade att övervakningskommittén informerats om GAEC-ändringarna och de tekniska korrigeringsarna.

8. Läget för beredningen av en utvärderingsplan för Finlands CAP-plan

Eero Pehkonen berättade att enligt förordningen om strategiska planer ska övervakningskommittén godkänna en utvärderingsplan för CAP-planen senast ett år efter det att planen godkänts av kommissionen, det vill säga senast den 31 augusti 2023. Övervakningskommittén kommer dock att hålla sitt nästa möte först i september, så utvärderingsplanen kommer att diskuteras vid det nu pågående mötet och läggas fram i ett godtagbart skriftligt förfarande under våren. Den 15 februari ordnas ett arbetsseminarium för intressentgrupper och forskare om innehållet i utvärderingsplanen. Avsikten är att seminariet ska ge innehåll åt den fortsatta beredningen av utvärderingsplanen. Finlands utvärderingsplan satsar särskilt på bedömning av CAP-planens ändamålsenlighet. Utvärderingsplanens struktur och grundläggande innehåll definieras i kommissionens genomförandeförordning (EU) 2022/1475. Det har reserverats 3,4 miljoner euro för tekniskt bistånd vid utvärderingen av CAP-planen för finansieringsperioden 2023–2027. Dessutom kan 1,4 miljoner euro per år användas för miljöövervakning.

Diskussion:

- Utvärderingsplanens mål för ändamålsenligheten innehåller många beskrivningar, men få numeriska mål. Det finns exempelvis rutdata om befolkningsutvecklingen på landsbygden. Denna data kunde utnyttjas för målet att öka välfärden för invånarna på landsbygden. Målen styr forskningen. Forskningsinstitutet sonderar var de kan få konkurrensutsatt finansiering.
- Det vore bra att kombinera rutmaterialet med hushållsmaterialet och undersöka hur t.ex. företagens placeringssort inverkar på den ekonomiska tillväxten.

- För forskningen är det av betydelse vilka data som finns tillgängliga i datasystemen, t.ex. vilka investeringar som bidragit till att minska växthusgasutsläppen. Det är viktigt att få tillgång till åkerdata. Datamaterialet får allt större vikt i framtiden.
- Företrädare för jord- och skogsbruksministeriet kommenterade att bedömningen gäller de mål som man kan påverka genom insatserna i CAP-planen. Alla mål kan inte omvandlas till numeriska värden. Det finns inte heller tillgängliga data om alla mål. CAP-planen har numeriska resultat- och output-mål, men dessa uppgifter kommer direkt från uppföljningssystemen. Tillgången till material beror också på vilket slag av information som sparas i systemen. Om den sparade informationen inte är tillräckligt täckande och högklassig, finns det inte något material som underlag för uppföljningen och utvärderingen.
- Jordbruksproduktionen har varierande inriktningar i olika regioner, vilket utgör ett problem men också har fördelar. Hur kan CAP-planen t.ex. påverka utvecklingen i östra Finland? Målet är att den inhemska matproduktionen ska fortsätta, men det kan ställas upp ett kvantitativt mål för den. Ska vi sträva efter att bibehålla den nuvarande nivån eller något annat? Till exempel kunde det ställas upp ett mål för självförsörjningsgraden.
- Kommunerna och landskapsförbunden bör läggas till intressentgrupperna i utvärderingsplanen.
- Livskvalitetsmålet kan framför allt riktas till unga företagare, eftersom det viktigaste för framtiden är att det finns nya jordbrukare som tar över gårdarna. Det är oroväckande att generationsväxlingarna minskat under de senaste åren. Det behövs information t.ex. om huruvida bris-terna i bredbandsnätet och landsbygdstjänsterna är orsaken till att man inte vill investera i gårdarna. En höjning av investeringsstödsprocenterna eller priset per liter mjölk räcker inte till för att öka antalet generationsväxlingar.
- Det väsentliga med tanke på levnadsförhållandena på landsbygden är de samlade stödåtgärder som står till förfogande. Det tangerar också livskvaliteten.

9. Läget för beredningen av fördelningskriterier för företags- och projektfinansiering samt strukturstöd.

Sanna Sihvola redogjorde för läget för beredningen av kriterierna för fördelning av medel.

Fullmakterna att bevilja företags- och projektstöd kommer sannolikt att ges närings-, trafik- och miljöcentralerna i mars-april 2023. Fördelningen av fullmakterna påverkas av fem olika helheter:

1. Målen för CAP-planen, särskilt dess specifika mål 8
2. Objektiva fördelningskriterier som baserar sig på Naturresursinstitutets forskning och statistiska material
3. Fokuseringen på livskraft, miljö och klimat i östra Finland
4. NTM-centralernas behov av medel
5. Beredskap att reagera på oförutsedda förändringar; tillämpas endast vid behov.

Det främsta målet med strukturstöden är att öka jordbrukets konkurrenskraft. Naturresursinstitutet gjorde 2020 en utredning om fördelningsgrunderna. I den föreslogs det att medlen fördelas enligt storområde, men efter respons från NTM-centralerna beslöt man sig för att fortsätta utifrån en efterfrågebaserad fördelning. För strukturstöd står sammanlagt 528 miljoner euro till förfogande, varav investeringsstödens andel är 475 miljoner euro och startstödet till unga jordbrukare 53 miljoner

euro. År 2023 uppgår bevilningsfullmakterna till 127 miljoner euro. En del av beloppet sparas eventuellt för att fördelas senare. Beviljandet av stöd till stora biogasanläggningar koncentreras fortfarande till Livsmedelsverket.

Diskussion:

- Vilka erfarenheter finns det av användningen av de nya fördelningskriterierna för projekt- och företagsstöd under övergångsperioden? Man vill betona utvecklingsinsatserna i östra Finland, men det är också viktigt att utveckla hela livsmedelskedjan. NTM-centralernas verksamhet blir mer komplicerad när allt mer av finansieringen öronmärks. Det är bra att en del medel lämnas kvar i reserv.
- Vad innebär det fördelningskriterium för företagsstöd som gäller produktionsförädlingsvärdet på landsbygden per invånare?
- En representant för JSM svarade att de nya kriterierna för fördelning av medel för projekt- och företagsfinansiering har fungerat väl. Beredningen har syftat till öppenhet och växelverkan. Projekt- och företagsstöden syftar dels till att öka livskraften på landsbygden, dels till att öka sammanhållningen, vilket är en utmanande kombination. Naturresursinstitutets expertis har varit viktig vid beredningen av fördelningskriterierna. Det är viktigt att kriterierna baserar sig på evidensbaserad kunskap. Förädlingsvärdet för produktionen inom olika ELY-områden baserar sig på uppgifterna i Statistikcentralens tjänst med indikatorer för landsbygden.

10. Godkännande av Leadergrupperna, finansieringsramar och urvalskriterier

Leena Anttila berättade om processen för godkännande av Leadergrupperna för perioden 2023–2027. Ansökningsprocessen genomfördes i två steg och Leadergrupperna lämnade sina slutliga ansökningar till jord- och skogsbruksministeriet våren 2022. Därefter bedömdes ansökningarna av en urvalskommitté med 13 medlemmar. Samtidigt gjordes också en extern bedömning. JSM:s beslut om val av Leadergrupper fattades den 26 januari 2023. Avtalen mellan JSM, Livsmedelsverket och Leadergrupperna undertecknas i Ständerhuset den 10 februari.

Bedömningen av Leadergruppernas ansökningar baserades på kvalitetskriterier (totalt 7 st.). De poäng som erhöles på grundval av kvalitetskriterierna påverkade Leadergruppernas finansiering med en vikt av 54 %, invånarantalet i området och typen av landsbygdsområde med 40%. Dessutom användes ytterligare några kriterier, t.ex. fick två grupper som gick samman tilläggsfinansiering. Totalt beviljades 223 miljoner euro. Leadergrupperna beslutar själva om urvalskriterierna för urvalet av projekt som ska finansieras. Grupperna har sänt sina kriterier till jord- och skogsbruksministeriet för kännedom.

Diskussion:

- Företrädaren för Leadergrupperna framförde gruppernas tack och berättade om gruppernas erfarenheter av urvalsprocessen. Flertalet av grupperna var nöjda med processen, tidtabellen och finansieringsnivån. De flesta ansåg dock att urvalsprocessen var onödigt tung.
- Urvalskommittén utförde ett högklassigt och intressant, men tungt, värv. Inför nästa period bör man fundera över hur man kan uppmuntra små Leadergrupper att gå samman. Vid en sammanslagning har gruppen också möjlighet att förnya sig.

11. Kommunikationslinjer för 2023–2027 och kommunikationsplanen för 2023

Tiina Malm och Virva Terho presenterade kort kommunikationsriktlinjerna för CAP-planperioden. Kommunikationen har fyra huvudmål: 1. Stödmottagarna får information i rätt tid och på ett begripligt sätt. 2. Allmänheten och intressentgrupperna förstår finansieringens mål, resultat och effekter, 3. Stödformerna får nya sökande, 4. Nya och centrala målgrupper nås genom fungerande partnerskap. Webbplatsen landsbygd.fi för finansieringsperioden 2023–2027 öppnas under de närmaste veckorna.

Diskussion:

- Det behövs fortfarande mycket kommunikation för att stödmottagarna ska hitta de möjligheter som den nya CAP-plan ger.
- Ska två EU-loggor (EU-finansierad och EU-delfinansierad) användas vid kommunikationen om CAP-planen, om man informerar om frågor som gäller såväl den första som den andra pelaren?
Svar: En EU-logga räcker: EU-finansierad.

12. Läget för beredningen av landsbygdsnätverket

Taina Vesanto berättade att landsbygdsnätverket i Finland fortfarande är öppet för alla som vill delta i dess verksamhet. Man behöver alltså inte ansluta sig separat till nätverket. Under CAP-planperioden satsar man mer på svenskspråkig verksamhet än tidigare. Under föregående period 2014–2022 fanns det särskilda temagrupper med en mandatperiod på två år. Nu anställs temasamordnarna direkt av en enhet i landsbygdsnätverket. Dessutom kan det tillkomma ad hoc-teman under perioden. De unga är ett särskilt viktigt tema också i landsbygdsnätverkets verksamhet. Styrgruppen för landsbygdsnätverket för den nya perioden kommer sannolikt att tillsättas vecka 6. Styrgruppen är större än tidigare eftersom Ejflu-ärenden kommer att tas med i verksamheten.

13. Lägesrapport om andra fonder

Hanna-Mari Kuhmonen berättade om hur programmen för region- och strukturfonderna framskrider. Av strukturfondsprogrammets medel för programperioden 2014–2020 har 84,2 procent, dvs. cirka 2,14 miljarder euro, betalats ut. Omkring 1 200 projekt har finansierats. 380 projekt har finansierats genom ReactEU och fler kan komma in i år, men programmet avslutas redan i slutet av året.

Finansieringen av det region- och strukturpolitiska programmet 2021–2027 uppgår till sammanlagt 3,159 miljarder euro. Finansiering genom återhämtningsinstrumentet Next Generation EU kan fås endast 2022–2023, och därför måste programmet inledas snabbt. Bidraget från fonden för en rättvis omställning (JTF) godkändes av kommissionen först i december 2022. Syftet med JTF är att minska de socioekonomiska problem som den gröna omställningen medför. I Finland får 14 landskap JTF-finansiering, i hela EU sammanlagt endast 70. År 2023 kommer att vara mycket brådsnande, eftersom programmet för 2014–2020 och insatser som beviljats återhämtningsfinansiering i det nya programmet måste avslutas före utgången av året.

Minna Uusimäki redogjorde för läget i fråga om Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden (EHFVF). EHFVF-programmet för 2021–2027 godkändes av kommissionen i februari 2022. En lag och statsrådets förordning om programmet är i kraft. 208 ansökningar har lämnats in via IT-systemet Hyrrä. Av dessa är 89 investeringar i fiske och i 45 i vattenbruk. Beslutsfattandet har inletts, anvisningarna bereds fortfarande. Planeringen av innovationsprogram och det nationella fiskerinä-tet har inletts.

14. Övriga aktuella frågor

Företrädarna för Livsmedelsverket berättade om läget angående verkställigheten. De första ansökningarna öppnades i början av året. Ansökningstiden för djurbidrag har redan gått ut och ansökningstiden för ersättning för djurens välbefinnande går ut den 2 februari 2023. Ansökan om åkerstöd görs i maj-juni. Det första programmet för producentorganisationer har godkänts. Ansökan om stöd för biodling börjar under innevarande vecka. Ansökningarna om företags-, projekt- och strukturstöd börjar när författningarna om dem har trätt i kraft.

Ordföranden frågade om medlemmarna i övervakningskommittén hade ärenden som de skulle vilja ta upp på föredragningslistan för nästa möte. Medlemmarna kan vid behov kontakta ordförandena eller sekreterarna och föreslå ärenden i god tid före nästa möte.

15. Nästa möte

Nästa möte hålls 12–13 september 2023 i Österbotten.

16. Mötets avslutande

Ordföranden avslutade mötet kl. 15.05.

Jord- och skogsbruksministeriet
Övervakningskommittén för Finlands CAP-plan 2023–2027

PROTOKOLL
VN/9941/2022

Helsingfors 1.3.2023

Ordförande för övervakningskommittén,
avdelningschef

Minna-Mari Kaila

Sekreterare för övervakningskommittén,
konsultativ tjänsteman

Leena Anttila